SAYISI 5 KURUŞ

SON TELGRAF

PERŞEMBE 28 2 nci TEŞRİN 1940

SAYI : 1339 Telefon: Başmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 22300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE YIL : 4

Almanya ilk defa samîmî konuşuyor!

Alman diplomasisi şarkta ve Balkanlarda hezimete uğramıştır. Bunun içindir ki şiddetli bir infial muhafaza ediyor ve yine bunun içindir ki muvaffakiyet ümidini kıran Türkiyeye diş biliyor..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Moskovanın Berline tayin ettiği yeni büyük elçi münasebetile Transocean adlı yeni ve türedi bir Alman ajansının bir bendini bugün gazetelerimizde görmüş bulunuyoruz. yeni Sovyet elçisinin şahsında Alman-Sovyet münasebatının düze çıkması ve inkişafı bakımından büyük ehemmiyetler muhafaza eden bu bend aynı zamanda Türkiye hakkında da tehdit, kin ve hınç ifade ediyor.

«— Türkiyenin derhal halli lâzım gelen mesele olduğunu herşey gösteriyor..»

Diyor. Ve.. tehdit ediyor:

«— Şimdilik susmak ve bakmak lâzım ediyor. Dekazanof Berlinde sür'atle hareket edecektir.»

Bizde, Almanya, Transoccan ajansının bu bendi ile Türkiye hakkında ilk defa samimi konuşuyor. Alman diplomasisi son Brenner mülâkatından önce de, ondan sonra da Şarkta ve Balkanlarda mütemadiyen mağlûp olmuştur. Fakat, bu defaki mağlûbiyeti bilhassa kendisine acı gelmiş ve en çok kendi bağladığı cenubu şarki Avrupası ve Balkanlarda hakkındaki siyasetin altüst oluşunda Türkiyenin geniş ölçüdeki nüfuz ve mevcudiyeti ile karşılaşmıştır. Bu itibarla Berlin, muhakkak ki Türkiye hakkında şiddetli bir infial muhafaza ediyor ve yine bu sebeple ademi muvaffakiyetinin âmili tanıdığı bu memleket hakkında diş biliyor'.

Almanyanın istediği şu idi:

Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya ve Yunanistanı İtalya ile beylaşmak, bunları ismi var, cismi yok birer müstemleke hükûmeti haline ifrağ eyledikten sonra Türkiyeyi de yeni nizam ve ittifakı içine almak ve büyük harpte olduğu gibi Türkiyeye her bakımdan hâkim olmaktı.

Bu kış bunu başarmış olsalardı, muhtemal ilkbahardan itibaren de Türkiyeyi bütün maddî ve hayatî imkânlarını tahsis ettirmek suretile Alman ordusunu konaklatarak bir hale sokacaklar ve belki Türk ordusunu da müttefik bir ordu halinde öne sürerek Iraka ve İrana doğru yola çıkacaklardı! Yahut da bu hareketten önce İngiltereye sulh teklif edecekler ve bütün Avrupaya hâkim olduğunuzu, her devletin bizimle birlik olduğunu görüyorsunuz..» diyecekleri.

Fakat, garpte İspanya ve Fransa arasında yapılan müzakereler müsbet netice vermediği gibi şarkta Sovyet Rusya ile de üçler ittifakına girmek yolunda bir itilâf elde edilemedi.

Balkanlara gelince, İtalya Yugoslavyadan, Yunanistandan ve Romanyadan

(Devamı 3 üncü sahifede)

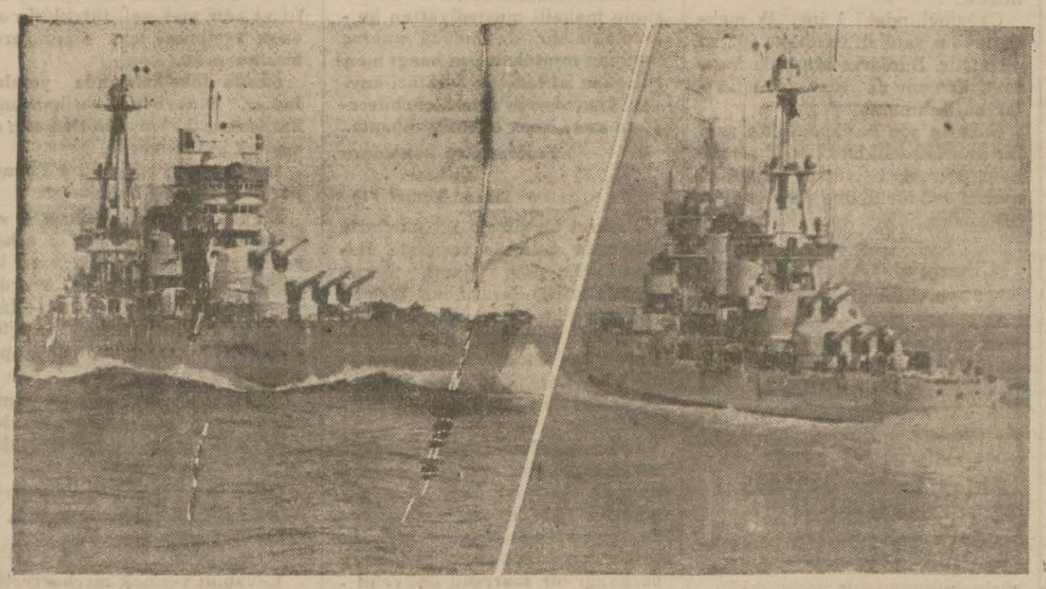

İngiliz filosunun önünden bir defa daha kaçan İtalyan filosunun iki m ühim vâhitlerinden Konte di Kavur

Romanyada bütün Generaller istifa etti

64 siyasî şahsiyetin kurşuna dizilmesi nefretle karşılandı

Başvekil de bu hareketi beğenmemiş!

Londra 28 (A.A.) — BBC: Dün Demir muhafızlar tarafından tevkif ve idam edilen eski rejime mensup şahsiyetler arasında sabık başvekil Argotoianonun da bulunduğu öğrenilmiştir.

Dün Rumen nazırlar meclisinin ictimaı geç vakte kadar sürmüştür. Başvekil General Antonescu ile muavini ve Demir muhafızlar şefi Horia Uima lejyonların bu hareketlerini tasvip etmediklerini beyan etmişlerdir.

Lejyonların hareketi Romanyada büyük bir nefretle karşılanmıştır. Bir ajans haberine göre, Rumen ordusundaki bütün generaller protesto makamında istifa etmişlerdir.

Benzin tahdidatı başladı

Bu sabah üç taksi bir hususî otomobil yakalandı

Çift numaralı olduğu halde çalışan bu şoförler hakkında takibata geçildi

Bu sabahtan itibaren işlemeler i yarı yarıya azalan taksiler

Benzin tahdidatı hakkındaki kararnamenin tatbikine başlanıldığından hususî otomobiller gece saat 24 de garaja çekilmişler ve bu sabah saat 6 dan itibaren yalnız tek numaralı taksiler çalışmışlardır. Yarın da çift numaralar çalışacaklardır. Doktorların otomobilleri istisna edilmiş olduğundan bunlara D. R. harflerini ön fenerlerine yazacaklar ve birer de numara alacaklardır. Şehrimizde bu kabil 40 doktor otomobili vardır. Deniz motörleri de seferden menolunmuşlardır. Bu sabah seyrüsefer memurları şehrimizin muhtelif semtlerinde yaptıkları kontrollerde çift numaralı üç taksinin çalışmakta olduğunu görmüşler ve bir de hususî araba yakalamışlardır. Bunlar hakkında takibata gecilmiştir.

Karanlıktan istifadeye kalkan şoförler

Bunların plâkaları sökülecek, 8 şoför yakalandı

Bazı şoförlerin ışık karartma ve maskelemede nistifadeye kalkışarak yakın yerlere müşteri almadıkları hakkında Emniyet müdürlüğüne şikâyetler yapılmıştır. «Müşterim var!...» vey «Benzinim yok!..» gib' bahanelerle yolcu kabul etmeye[illegible] evvel gece zammı istiyen [illegible] hak-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Italyanların yeni hatları da yarıldı

Yunan ilerleyişi her istikamette devam ediyor

Badoglio Tiranda umumî karargâh kurdu

İtalyanlar Avlonyadaki üslerini başka yerlere naklediyorlar

Atina 28 (A.A.) BBC — Atina radyosu Yunanlıların İtalyanların yeni halartını yardıklarını ve her tarafta plâna göre ilerlediklerini dün akşam bildirmiştir.

Bu haber İtalyanların tekmil cepheye sür'atle büyük kuvvetler gönderdiklerine dair bir haberi takip etmiştir.

Avlonyadaki üslerini kaldırıyorlar

Atina 28 (A.A.) BBC — Ajans haberlerine göre, İtayanlar Avlonya'daki üslerini diğer bir yere nakletmeğe karar vermişlerdir.

İngiliz tayyarecileri Avlonya'yı mütemadiyen bombardıman etmek suretile Yunanlıların Arnavutlukta ilerlemelerine yardım etmişlerdir.

Yunan - İtalyan harbine ait diğer telgraflar 3 üncü sahifemizdedir.

Hitler her halde harekete hazırlanıyor

iki cephede harbi yalnız başına yapmak mecburiyetinde...

Nevyork 28 (A.A.) — Hür milletlerle esaret altına alınan milletlerden mürekkep büyük ittihadın gösterdiği mukavemet karşısında Hitler'in yeni nizamını ayakta tutmak hususunda tesadüf eylediği güçlükler gazetelerin yazı mevzuunu teşkil etmektedir.

Nevyork Times gazetesi diyor ki:

«Mihver tekrar bundan bir ay evvelki noktada bulunmaktadır. Balkan sahnesinde İtalyan ric'ati daha ziyade artmıştır. Büyük bir faaliyet menfî neticeler vermiştir. Bu faaliyet durmamıştır. Bilâkis, devam edecektir. Ve Hitler her halde harekete hazırlanıyor. Fakat müttefik kuvvetler arttıkça daha zivad etebarüz ediyir ki Hitler iki cephede karşı koyarak harbi yalnız başına yapmak mecburiyetindedir. Daima önüne geçmiye çalışmış olduğu bir vazivetle karşılaşmış bulunuyor.»

Dumanof'un Yugoslavyaya yaptığı hücum

Bulgar meclisindeki şiddetli tenkitler Yugoslevyada memnuniyetle karşılandı

Bulgar ordusu için 1 milyar 360 milyon Levalık tahsisat istendi

Sofya 28 (A.A.) — Reuter: Güzide parlâmento azaları, meb'us Dumanof'un mecliste Yugoslavyaya karşı yaptığı taarruzu takbih etmişlerdir.

Eski Başvekil Köseivanof, mezkûr taarruzun böyle anda yapılmış olmasına teessüf eden yine eski başvekil Çankof'un mütaleasına iştirak etmiştir.

Köseivanof demiştir ki:

«Biz Balkanlarda sulh için çalışıyoruz. Bulgarlar sulh volu ile bütün komşularile iyi münasebetler idame etmek suretile millî taleplerini tahakkuk ettirmek istiyorlar»

Çankof da şöyle demişir:

«B. Dumanof ancak şahsî noktai nazarını ifade etmiştir. Bu, ne hü-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Örfî idare komutanının yeni karargâhı

Muhtekirler askerî mahkemelere verilecek

Örfî idare komutanı Ali Rıza Artunkal karargâhını tophanede, merkez kumandanlığı karşısındaki «Tophane kasrı» na nakletmeği kararlaştırmıştır.

Diğer taraftan ihtikâr hareketlerinin önüne sür'atle geçmek üzere muhtekirlerin askerî mahkemelerde muhakeme edilmeleri hususunda örfî idare komutanlığına bir teklif yapılacaktır.

Dün de yazdığımız gibi simdilik İstanbul, Corlu ve Çanakkalede üç askerî mahkeme kurulmaktadır.

Şehrimizde korunma tecrübeleri yapılacak

Hava taarruzlarından pasif korunma için önümüzdeki ay içinde şehrimizde büyük bir tecrübe yapılacaktır. Tecrübenin kânunuevvelin 7 si ile 15 i arasında yapılması cok muhtemeldir. Bu tecrübede 11 bın, 66 kişi vazife alacak ve bunlardan 2567 kişi gaz arama, temizleme, 2758 kişi enkaz kaldırma, 985 kişi teknik onarma, 957 kişi sıhhiye, 1612 kisi yardımcı itfaiyede çalışacaklardır. 611 bayan da yardımcı hemşire olarak vazife görecektir. Tecrübenin gündüz veya gece olacağı belli değildir. Gündüz yapılırsa, ısıkların maskelenme ve söndürülmesinden istifade edilerek ayrıca büvük bir gece tecrübesi icrası da çok muhtemel görülmektedir.

Havagazinden iki genç kız gece zehirlendi

Kanalizasyon yanındaki boruyu kim patlatmış?

Nisantasında Vali konağı caddesinde 51 numaralı evin zemin katında oturan Mihal kızı Argıra ve arkadası Marika, bu evin önünde açılan kanalizasyon çukuru yanındaki havagazi borusunun patlaması yüzünden uyurken zehirlenmişler ve gece saat ikide Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

Boruyu dikkatsizlikle amelelerin patlattıkları tahmin olunmaktadır.

Sis yüzünden bu sabah bazı kazalar oldu

Vapurlar hemen hiç işliyemedi

(Yazısı 3 üncü sahifede)

Işık, maskeleme işinde görülen aksaklıklar

Vilâyet Kaymakamlıklara yeni direktifler verdi

Boğaziçi otobüsleri gece işlemiyecek

Işık maskeleme ve karartma işinde bazı noksanlar görülerek vilâyetce kaymakamlıklara bildirilmistir.

Bu geceden itibaren memurlar bu hususlara da dikkat edeceklerdir. Bu yeni emre göre ticarethane, lokanta, mağaza, kahvehane, sinema, bar, ve bütün dükkân sahiplerinin vitrin ve camekânlarının üst taraflarını kapamak suretile yaptıkları maskeleme hatalıdır.

Apartman ve bunların ara vermızı, mavi ve siyah kâğıt asmak suretile maskelenmiyecektir.

Harice ışık verecek vaziyette mavi ampul kullanılmamalıdır.

Binalarda kapılar acıldığı zaman dısarıya aydınlık vurmıyacak tertibat alınmalıdır.

Motörlü nakil vasıtaları vekna-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Harekâtı re'sen idare eden Yun an Başvekili General Metaksas

KISACA

Yavaş gel!

«Transocean» adında bir Alman ajansı türemiş. Nedir, neyin nesidir, ne zamandanberi çalışmaktadır, hiç bir şeysi malûm değil. Türk halkı daha ilk defa bu ismi tanıyor. Fakat, kendisini tanıtması bir hayli tuhaf oldu.

«— Türkiyenin derhal halli lâzım gelen mesele olduğunu herşey gösteriyor!.»

Diye bir tehdit savurarak arzı endam eden bu ajansın, kendisini takdim ediş tarzını bizim mahut arkadaşa haber verdim de kahkaha ile güldü güldü ve:

— Böylesine «yavaş gel» denir..

Hattâ, ekseriya «yavrum» kelimesi de eklenir..

Diyerek ilâve etti:

— Cocuk be... Bu Almanlar!..

* *

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Mareşal Badoglio ne yapacak?

Yunan cephesinde simdi her iki taraf ordusu değil, her iki taraf erkânıharbiyesinin zekâsı da çarpışıyor. Simdi cephede vaziyet o hale girmiş bulunuyor ki, koskoca İtalyan devlet ve milletinin serefi mevzuu bahsolduğu bu sahnede, İtalyan erkânıharbiyesinin ric'ati nerelerde durdurmağa muvaffak olacağı, tam ve kâmil bir hezimetin nasıl önüne geçebileceği merakla sorulan bir sual oldu.

(Devamı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Bulgar meselesi

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Bulgar meselesi, yine her mesele gibi, ahmaklarla akıllıları birbirinden ayırdetmeğe memur bir kimya kâğıdı olmuştur.

Polonya harbindenberi Alman yaralılarına kucak açan; Almanyaya kendi evinin tavan arası kadar emniyet telkin eden; ordusunun bütün teçhiz ve talim işini Alman malzeme ve programına dayıyan, bir zamanlar Macaristan ve Romanya koridorile Almanyadan ayrı düşmüş bir ikinci şarki Prusya rolünü oynıyan; ve bugün kapısının eşiğinde nöbetci sevgilisine kavuşmuş bulunan bu memleketi, şimdi bütünlüğü ile bir arada Alman emellerine mukavemet edebilecek bir yeni idrak ve iradeye ermiş farzetmek hafifliktir.

Bakın ben size, hastahanelik ahmakların bile düşmekte mazur olacağı büyük bönlük numaralarını seyrettireyim!. Şu hükümler, birer şaheser:

1— İtalyanın, Yunan işine Almanyadan izin almadan, hattâ Almanyaya danışmadan giriştiği hükmü...

(İtalya Hitlerden izinsiz bir bardak su bile içemez...)

2— Almanyanın, sonuna kadar İtalyayı kendi halinde ve yapayalnız bırakacağı; hattâ İtalyan hezimetinden memnun olacağı hükmü...

(İtalyan hezimetinden yalnız Prusyalı subaylar memnun olur; Alman siyaseti değil...)

3— Bulgaristan ve İspanyanın, herhangi bir Alman tazyikine mukavemet edebileceği hükmü...

(Bu iki memleket herhangi bir Alman tazyikine, Alman milletinin herhangi bir nazi tazyikine mukavemet edebileceği kadar karşı durabilir...)

O halde, Romanya gibi Balkan anlaşmasının demokrasyalar safında bir unsuru herşeyini Almanlara teslim ederken, birdenbire Bulgaristanlaki bu mukavemet havası ne demek??,

Ne demek mi?.

Bence bir plân demek!. Belki de Yugoslavya istikametini kurcalıyacak olan Almanların, Bulgaristanı tek haftalık bir hücum neticesinde tasfiye edilmekten kurtarması için bir plân demek!. Almanlarla Bulgarlar arasında bir danışıklı döğüş demek!..

Bu danışıklı döğüş o kadar ileriye gidebilir ki, hattâ Alman orduları Bulgaristana, sözümona silâh çekip içeriye bile girebilir.. Bulgar ordusu da, tam zamanında ağabeylerine teslim olmak üzere, hattâ dörtbir taraftan yardım istiyebilir... Belçika misali!.

Görülüyor ki hâdiselerin ve hazırlıkların binbir kahbelik ifadesini gizlediği bu devirde, herseyi hayra yormanın, safdil safdil emniyet sakızı çiğnemenin modası geçmiştir.

Bulgaristanın, doğru yola girmesini daima temenni etmek şartile, sistemli şüphe ve hareket şuurunu asla kaybetmemek de lâzımdır.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

MANİFATURA NEREDE?

Bir tüccarın defterinde kaydına tasedüf edilen bir buçuk milyon liralık manifatura eşyası, bir türlü bulunamıyormuş! Tüccar, acaba, bu malı nereye sakladı?.

Niyet çekmeli.. Ya şundadır, ya bunda, helvacının kızında!.

FENERSİZ SATMIYORLAR

El feneri günün en mühim ihtiyacı. Benim, çocukluktan kalma bir fenerim vardı. Onu kullanıyorum. Sakla samanı, gelir zamanı, derler... Fakat, pili bitti. Almağa gittim. Fenersiz pil satmıyoruz, dediler.

Peki, şimdi ne olacak?. Her pil bitişte bir de fener mi satın alacağız?.

YAĞMURUN İÇİNDE

Şu Eminönü meydanının geniş asfaltı üzerinde tesviyesi ve meyli iyi hesap edilmeden yapılmış öyle yerler var ki, bu son yağmurda, yine, küçük küçük göller meydana geldi. Ve biz, bu suların içinde, papuçlarımızı banyo ettirerek yürüyüp geçtik.

İnanmıyanlar, yağmurlu bir saatte, mezkûr mahalli teşrif edip görebilirler.

KUYRUĞA HÜCUM

Urfa yağının kilosu 170, 180 kuruşa çıkınca, bir çok aile sahipleri, bu yağdan vaz geçti. Ahbabım olan bir kasap var:

«— Kuyruk yetiştiremiyoruz, diyor, her gelen müşteri kuyrukyağı soruyor.»

Kuyruğun bu kadar makbul ve muteber olduğu zamanı hatırlıyor musunuz?.

AHMET RAUF

Biz Bize

Vapur dolmamış!

Sabahları 6,50 de Beşiktaştan Üsküdara hareket eden vapurla, yüzlerce amele ve işçi vazifesine gider. Bu vapur, küçücük birşeydir. Beşiktaş iskele memurları, yalnız bu posta için, daha büyük bir vapur tahrik lüzumunu şirkete bildirmişlerdir. Hakikaten bir sabah, daha büyükçe bir vapur geliyor, bu seferi yapıyor. Fakat, ertesi sabah yok.. Şirket, üstelik bu teklifi yapan iskele memurlarına, büyük vapur tahrikinden müteellit zararı da tazmin ettirmeğe kalkışıyor. Sebebi nedir, biliyor musunuz?. Çünkü, sonradan gönderilen büyük vapur tıklım tıklım dolmamış. Şimdi, küçük vapur, sabahları bu seferi, batacak derecede ğtif halinde yolcu hamulesi ile yapmakta devam ediyor.

BURHAN CEVAT

Bu mallar ne oldu?

İngiltereden getirilen 8 ton kauçuktan ayakkabıcılar için piyasaya verilmedi mi?

Altlarına kösele yerine kauçuk konulan erkek ve kız ayakkapları son zamanlarda büyük rağbet görmeğe başlamıştır. Fakat bunlarda kullanılan krepsol pahalılaşıp 2,5 liradan on liraya çıkmış ve piyasada da bulunmadığından bu kabil ayakkabıların fiatları da artmıştır.

Diğer taraftan geçenlerde İngiltereden şehrimize 8 ton krepsol gelmiş ve fiat mürakabe komisyonunca piyasaya çıkarılmak üzere dericilik sirketine verilmiştir. Fakat ekser ayakkabı atölyesi sahipleri piyasada krepsol aradıkları halde yine bulamadıklarını alâkadarlara bildirmişlerdir. 8 ton malın birkaç gün içinde bitmesi garip görülmektedir.

Halk dilekleri ve semt ihtiyaçları

İstanbul vilâyeti parti kongresinin kânunuevvelin 24 üncü günü yapılması kararlaştırılmıştır. Ocak, nahiye ve kazalardan bildirilen halk dileklerinin ve semtlerin ihtiyaçlarının ehemmiyetle tetkik edilmesi için kongre 2 gün devam edecektir.

Geceleri çalışan seyyar esnaf

Geceleri çalışan seyyar esnafın ve bilhassa pazar yerlerindeki satıcıların geceleri koyu mavi ışık veren fener veya elektrikler kullanıp bunların tamamen havaya karşı maskelenmesi dün kaymakamlıklara tebliğ olunmuştur. Seyyar leblebici ve yemişcilerle bozacılar da kaplarına mavi ışık koyacaklardır.

Lâboratuara alınmıyan Üniversiteliler

Üniversitenin muhtelif fakültelerindeki lâboratuarların gayri kâfi geldiği görülmektedir. Bu yüzden kimya fakültesinde 2 inci sınıfta müteaddit talebeler lâboratuara alınmamaktadırlar. Halbuki mezkûr fakültede esas tedrisat lâboratuar mesaisine münhasır gibi bulunduğundan talebeler sıra beklemek yüzünden ziyan ettiklerini rektörlüğe bildirmişlerdir.

Lâboratuarların genişletilmesi için Maarif Vekâletinin yeni tahsisat vermesi istenilmektedir.

Açık iş ve memuriyetler

Eskişehir hava okulüna imtihanla üç erkek daktilo alınacaktır. Kânunuevvelin birinci gününe kadar mezkûr okul komutanlığına müracaat olunmalıdır. Ücret 60 - 120 liradır.

Bulvadin belediyesinin eczacılığı münhaldir. Askerlikten müecceliyeti de vardır. Belediye 3 yıl müddetle her ay 50 lira yardım yapacaktır. Kasaba on bin nüfusludur.

Ticaret Vekâleti kadrosunda münhal müfettiş muavinlikleri için 20 kânunuevvel günü yüksek mektep mezunları arasında bir imtihan yapılacaktır. Asli maaş 35 liradır.

BELEDİYE 50 TAHSİLDAR ALIYOR

Asker ailelerine yardım için ev ve ticarethanelerden para toplamak üzere şehrimiz belediyesi elli tahsildar aramaktadır. Bunlara ayda ellişer lira ücret verilecektir. Taliplerin Türk, okur yazar olmaları, bedeni veya aklî ârazla malûl bulunmamaları ve 25 yaşından aşağı elli beş yaşından yukarı olmamaları icabetmektedir.

Talipler kânunuevvelin on beşinci gününe kadar birer istida ile belediye reisliğine müracaat etmeli ve altı vesika fotografı da beraber götürmelidirler.

HALK Filozofu

Mesai saatleri

Işıkların maskelenmesinden sonra, hayat faaliyetimiz, daha ziyade, gündüzün aydınlık saatlerine inhisar etti. Kışın aydınlık saatler daha mahduttur. Buna rağmen, dışarıdaki vazifenizle olan rabıtanızı aydınlık saatlerde tamamlıyacak; bundan gayri hususî işlerinizi, alış verişinizi, hulâsa, bütün sokakla olan münasebetlerinizi de, yine, bu mahdut aydınlık saatlerde ikmal edeceksiniz.

Yeni hayat rejiminin, bilhassa mesai saati ve nakil vasıtaları tarifesi ile çok yakından rabıtası vardır. Bizce, bir zamandanberi üzerinde etüdler yapıldığı bildirilen mesai şekli ve nakil vasıtaları tarifesi işi, bir an evvel ikmal edilmelidir.

Evvelâ, mektepleri mevzuu bahsetmek istiyoruz. Orta tedrisat müesseseleri akşamın saat 16 sına kadar meşguldür. Halbuki, yakında güneş 16,30 da kaybolacak, yani, şimdikinden daha çabuk karanlık çökecektir. Talebenin, hocanın ikametgâhı, hemen mektebin yanbaşında değildir. Saat 16 da vazifesinden ayrılan öyle iş sahipleri var ki, şehrin malûm vesaiti nakliye sistemi yüzünden, saat 17 de dahi evinde bulunamıyor.

Bilhassa, çocukların, genç kız ve kadınların, soğuk kış günlerinde, geç vakitlere kadar dışarıda kalmasına, şüphesiz hiçbir aile reisi razı olmıyacaktır.

Bizce, nihayet saat 15 de, mektepler mesai bitmeli ve çocuklarımız evlerine gönderilmelidir.

REŞAT FEYZİ

KÜÇÜK HABERLER

★ Mehmet isminde bir hademe işten çıkarılmasına kızarak Cağaloğlundaki kimya enstitüsünü kundaklamağa kalkışmıştır. Mehmet dün 4 yıl 2 ay hapse mahkûm olunmuştur.

★ Limanımızdan Yunanistana 60 ton balık götürmekte olan Yunan Bandıralı Kefalos vapuru Çanakkale civarında karaya oturmuş ve tahlisine başlanmıştır.

★ Hayvanların ölülerinden fennî bir şekilde istifade için şehrimizde bir tesdithane kurulması hakkındaki teklif dün şehir meclisince kabul olunmuştur.

★ Şirketihayriyenin 48 numaralı vapuru dün Boğaziçinden köprüye gelirken yolculardan Meliha denize düşmüşse de kurtarılmıştır.

★ Dün şehrimizden 400 bin liralık ihracat yapılmıştır. Şimal memleketlerine kepek, Almanyaya 150 bin liralık tütün gönderilmiştir.

★ Limanlar umum müdürlüğü umumî kâtibi Fahrettin vazifesinden affolunmuştur.

★ Altın dün 24,25 liradan muamele görmüştür.

★ Almanyadan yeni ticaret anlaşmasile bize 32 lokomotif satılacaktır.

★ Veznecilerde Mürüvvet isminde bir kadına beygirle çarpan Turan isminde bir odacı dün 1 gün hapse mahkûm olunmuştur.

★ Bergamada Ömer oğlu Hasan isminde biri eniştesi Zekeriyayı öldürüp hemşiresini yaralamış ve yakalanmıştır.

★ Buğday naklinde fazla masraf olduğundan şehrimizde ekmek narhına 10 para ilâvesi muhtemel görülmektedir.

★ Romanyadan mühim miktarda gazete ve mecmua kâğıdı gelecektir.

★ Defterdarlık takdiri kıymet komisyonuna belediyece B. Halit Yaşar oğlu, Lâtif, Mustafa seçilmişlerdir.

Diploma imtihanı

Hariçten ilk okul diploması almak imtihanına girenler gittikçe çoğalıyor

İlk mektep şehadetnamesi almak istiyen kadın ve erkek vatandaşlar için her 3 ayda bir şehrimizde de imtihan yapılacağını haber vermiştik.

Cağaloğlundaki 1 inci ilk mektepte dün yapılan imtihana 40 kişi girmiştir. Bunların arasında Musevi, Ermeni ve Rum vatandaşlar da bulunmaktadır.

Şubatın son haftasında da yeni bir imtihan yapılacaktır. Bu imtihana girmek istiyenler şimdiden maarif müdürlüğüne müracaat etmelidirler.

Cihangir, Ayaspaşa ve civarının imarı

Cihangir, Ayaspaşa ve civarının imar plânlarını tetkik etmek üzere belediye şehir meclisi encümenlerinden birer aza seçilmek suretile dün bir muhtelit encümen teşkil olunmuştur.

Ahşap berber dükkânları kaldırılacak

Berber dükkânlarının zeminlerinin tahta olması belediyece mahzurlu bulunmuştur. Bu dükkânların zeminleri parke, mermer, karosimen veya cini olacaktır. Değiştirilmesi mümkün olmayan tahta zeminlere ise muhakkak musamba döşenecektir.

Diğer taraftan ahşap berber dükkânları da peydarpey kaldırılacak veya kâgir dükkânlara nakledilecektir.

Akıl hastanesi baş hekimliği

Bakırköy emrazı akliye hastanesi başhekimliğinden çekilen Dr. Profesör Mazhar Osmanın yerine Dr. Profesör Rüştü Recep tayin edilmişti. Doktor Rüştü Recep hastanevi teslim almış ve filen işe başlamıştır.

POLİS ve MAHKEMELER

İdamdan kurtulan âşık katil

Sevdiği Evangeli ismindeki kızı kendisine yüz vermediğinden dolayı öldüren Yaninin muhakemesine dün 1 inci ağır cezada devam olunmuş ve karar verilmiştir. Bu karara göre Yaninin idam cezasına mahkûmiyetine hükmedilmiş fakat aklî muvazenesinin verinde olmadığı görülerek bu ceza; 30 yıl ağır hapse tahvil olunmuştur. Mahkûm ayrıca 1000 lira da tazminat verecektir.

15 yaşında bir hırsız kız!

Fatihde oturan Fatma isminde 15 yaşında bir kız Fatihde Arpacı hanında mukim Makbulenin ve Haydarın odalarına girerek öte beri çaldığından yakalanmıştır.

Fatma yasının küçüklüğünden dün asliye 6 ıncı cezada hafiyyen muhakeme edilip tevkif olunmuştur.

Muhtekir bir manav mahkûm oldu

Sarıyerde manav Şükrü 5 kuruşa satılması icabeden yesil biberi 15 kuruşa sattığından ihtikâr suçile adliyeye verilmisti. 7 inci asliye ceza mahkemesi dün Şükrüyü 25 lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir.

No: 9 — Yazan: RAHMİ YAGIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUSGARB ve ADALAR MUHAREBESİ

İtalyanlar Trablus önüne gelmişti

birkaç kıt'a sefinenin imkân varsa mahalli memuriyetimiz sularına izamı ile kulübü avam ve havassa metanet ve rasanet verilmesi lüzumu mahalli müstediyattan bu - ınmakla sür'atle imdada muhtaç bulunan mıntakamızın hangi menbalardan istifade ile muktazi kuvvayi imdadiyeyi ikmal edebileceğinin emri iş'arı babında olbapta..

Trablusgarp komodoru
Binbaşı
Hacı Ahmet (1)

Nezaret bu şifreyi bir tahrirata ekliyerek sadarete vermişti. Maamafih Trablus vilâyeti, Derne mutasarrıflığı tarafından Dahiliye Nezaretine ve Sadarete daha mufassal raporlar gönderilmiş, merkezden imdat ve ikmal yapılmadıkca İtalyan taarruz ve istilâsını önlemenin müşkülâtı bildirilmişti.

Diğer taraftan Derncde bulunan kolordunun kumandanı Sami paşa da Harbiye nezaretine acı raporlar gönderiyor, yıpranmış Osmanlı kolordusunun mıntakadaki perakende kıt'alarla birleşerek herhangi bir taarruzu önliyebilmek için birçok mühim ihtiyaçların tatmini lâzım geldiğini yazıyor, bu raporlara cevaben ihtiyaçların bildirilmesi, bunları gidermek için tedbirler alındığı telgrafla haber veriliyordu.

Fakat bütün muameleler kâğıt üzerinde kalıyor, Trablusa lüzumlu kıt'alarla harp malzemesinin ve cephanenin gönderilmesi geciktikce gecikiyordu.

Acaba Osmanlı imparatorluğu Trablusa yardım etmek, buradaki kuvveti artırmak, lüzumlu harp tedbirlerini almak ve bir düşman ihracını önlemek için lüzumlu vasıtalardan mahrum muydu? Bu suale hem evet, hem hayır cevabını vermek mümkündür.

Gerçi imparatorluk meşrutiyeti müteakip Avrupanın bütün fabrikalarile temasa geçmiş, ordunun mükemmel bir topçu ile takviyesi, modern silâhların mübayaası, hafif ve ağır makineli tüfeklerin orduya verilmesi için siparişlerde bulunuyordu.

İskoda fabrikalarında yapılan toplar, Şinayder fabrikalarının harp sanayii akın akın Osmanlı ordusuna getiriliyordu.

Fakat bütün bu malzeme henüz parklarda tasnif halinde idi.

Üstelik, Osmanlı ordusu o zamana kadar ihmal edilen askerî sıhhat servisini en mükemmel bir şekille kabul etmiş, haftâ ordunun iaşesi için - memlekette fabrika bulunmadığı için - hariçten konserveler mübayaası da yapılmıştı.

Lâkin bütün bu malzeme henüz imparatorluğun hükûmet merkezindeki depo ve ambarlarla yakın kıt'alara veriliyordu.

Hükûmet bunları Trablusgarba göndermek iktidarında mıydı?.

Buna maalesef:

— Hayır!.

Cevabını vermek mecburiyetindeyiz..

Gerek hükûmet, gerekse Bahriye ve Harbiye Nezaretleri, yakınlığı artık elle tutulacak kadar açığa vurulan Trablusa bir İtalyan hücumunu karşılamak için bütün bu vasıtayı o noktaya göndermek, bir kaç kolordu ile bu Akdenizin cenup ve cenubu garbi kıyılarındaki Osmanlı topraklarını muhafaza ve müdafaa etmek kararındaydı. Lâkin vasıta yoktu. Kabotajın Türk sularında ecnebi bayrakları elinde bulunuşu, Osmanlı imparatorluğunu denizaşırı uzak vatan parçalarından ayrı bulunduruyordu.

Bilhassa senelerdenberi Trablus, Bingazi, Derne hattâ Mısır hattına en fazla sefer yapan İtalyan ticaret gemileri ile Yunan transporlarıydı. İngiliz, Fransız, hattâ Rus nakliye gemileri Osmanlı şehir ve limanları arasında devamlı seferlerle para kazanıyorlar, kadro halinde bulunan bir kaç çürük, çarık gemilerden mürekkep eski idarei mahsusa, yeni seyrisefain vapurları bir güçlükle ve ayda bir defa bu hatta sefer yapıyorlardı.

(Devamı var)

(1) Cesareti ile Türk denizcileri arasında şöhreti bulunan Hacı Ahmet kaptan, 1914 harbinde yetmiş yaşında iken dahi devlet hizmetinde çalışmış, o zamanlar Karadenizden kömür getirmek için tecrübeli kaptanlara ihtiyaç gösteren serviste hizmet etmişti. Harbin ikinci yılında Zonguldak dönüşü Rumeli kıyılarında bir mayne çarparak gemisi ile birlike şehit olmuştur. R. Y.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Göricenin efsanesi..

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Görice Yunanlıların kazandığı zaferle şimdi bir kere daha kendinden bahsettirdiği için tarihî hatıralarını tazelemektedir. Eski Osmanlı imparatorluğunun idarî taksimatında Manastır vilâyetinin bir sancağı olan Görice Arnavutluğun teşekkülünden sonra oraya geçmiş, Manastır da Sırbistan hudutları dahilinde kalmıştır. Manastırın ancak 50 - 55 kilometre uzunluğunda olan Göriceye taarruz eden Yunan ordusu üzerine İtalyan tayyareleri bombardıman ederken Manastıra da bombalar düştüğü geçen günlerde haber veriliyor, bu da muhtelif tefsirlere yol açıyordu. Fakat hududun yakınlığı dolayısile olan bu gibi vukuatın başka bir mana ve ehemmiyeti olmadığı, hâdisenin de kapatıldığı sonradan öğrenilmişti.

Görice ile Manastırın arası böyle yakın olması bir taraftan, sonra Göricenin Adriyatik denizi ile Adalar denizi arasındaki ticaret noktasından ehemmiyetli bir noktada bulunması ve daha bir çok sebepler buraya ayrıca nazarı dikkati celbedegelmiştir.

Görice ötedenberi her devirde bu ehemmiyetini muhafaza eden yerlerdendir. Evvelâ tarihi noktadan: Fatih Sultan Mehmedin ve oğlu Beyazıdın devirlerindeki meşhur adamlardan Mirahor İlyas beyin ismi bu münasebetle anılmak lâzım geliyor. Çünkü ikinci Sultan Muradın Arnavutluk taraflarına olan seferinde İlyas bey de bulunmuş, sonra Fatih Sultanın emri altında İstanbulun fethine de iştirak etmişti. Yedikule civarında Mirahor camii onun eseridir. İlyas bey İstanbulda bir çok vazifelerde bulunduktan sonra nihayet memleketi tarafına giderek istirahat etmesi irade edilince doğduğu yer olan Yanyanın Premdi kazası ile daha bir çok yerler kendisine verilmişti. İşte Görice de İlyas bey tarafından o zaman tesis ve inşa edilmiş oluyor. Ona dair bir çok rivayetlerin o zamandenberi geldiği işitilmiştir. Eski Yunan efsanelerinde bir takım insanların, hayvanların ağaca, taşa tahvil edildikleri söylendiği gibi Göricede de bir atın taş olduğu efsanesi vardır. Görice bu suretle mevkiinin ehemmiyetine göre bir de efsaneye sahip olmuş demektir. Bu da civarında bulunan ve yatmış bir ata benziyen oldukça cesim bir taşın bulunmasından ileri gelmektedir. Orayı bilenlerin yazdığına göre taşın bir yerinden maden suyu akmakta olması da efsaneyi ağızdan ağıza nakledenlerin hayalini okşamaktan ve taş olan atı da İlyas beye malettirmekten geri kalmamıştır. İkinci Beyazıt artık İlyas beye memleketine giderek istirahat etmesine müsaade edince şöyle demiş:

— Has ahırımdan bir at al. Memleketine vardığında bununla dolaş. Hayvan nerelere kadar varabilirse bütün oraları senin olsun.

İlyas bey de padişahın has ahırından en hızlı koşar, pek cins bir hayvan seçmiştir. Hayvan Arnavutlukta sahibinin istediği yerleri dolaştıktan sonra artık takati kalmamış, Görice civarında çatlıyarak taş olmuş. O zaman bu zaman göbeğinden de köpüklü bir su çıkmakta, bu su da dertlilere deva sayılmaktadır.

İlyas bey hicri 917 de vefat etmiş olup türbesi Göricede yaptırdığı camiin yanındadır.

Göricenin tesis ve inşasından evvel bir cami yaptırılmağa başlamış, fakat sonra burası büyümüştür. Türklerin idaresi oradaki hıristiyanların, Rumların ve Ulahların her türlü müsaade dahilinde yaşamasını temin ettiği için bunlar artmıştır. Yerli müslüman Arnavut ahali ekseriyettedir. Halkın üçte ikisini hıristiyanlar teşkil etmiştir. Bir zaman Göricenin haricî ticareti pek iyi olmuş, Mısır ile, Romanya ile alışveriş eden yerli tacirlerin kazancı kasabaya servet getirmiştir. Lâkin o günler çoktan geçti. Bugün Görice kendini müdafaa etmek ve haklı bulunmak mevkiinde bir milletin mütecavizlere karşı galebesini yaşatmış oldu. Bu bir efsane değil.

DIŞ POLİTİKA

Mihver devletleri ve Balkanlar

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

1939 harbi çıktığı zaman, mihver devletlerinin Balkan devletlerine verdikleri nasihat, bitaraflıklarını muhafaza etmelerinden ibaretti. Mihver, Balkan meselesinde yalnız bir endişe duyduğunu ifade ediyordu: Balkan devletlerinden herhangisinin, İngiltereye veya Fransaya uyup da harp macerasına sürüklenmesi. Almanlar, İngiltere ve Fransaya, Balkan devletlerinin sulhuna ve huzuruna göz koymuş, onları Avrupa harbine sürüklemek için boyuna entrika çevirir devletler vaziyetinde gösteriyorlardı. İngiltereye uyup da bitaraflıklarını muhafaza ettikleri takdirde Balkan devletleri sulh icinde yaşıyacaklardı.

Almanya, İngiltereyi garpte mağlûp edeceğini ümit ettikten, Balkan devletlerine karsı bu sulh politikasıda devam etti. Çünku simdi anlasılıyor ki, Almanya garpte İngiltereye karşı muharebeyi kazandığı takdirde, sarkta döğüsmeye lüzum kalmaksızın, gayesini elde edeceğini ümit ediyordu. Fakat İngiltereye karşı acılan hava harbi, netice vermeyince, politika tabiyelerini değiştirdilef. Yeni bir nizam kurmak bahanesile, İngiltereye karsı Avrupa devletlerinin blokunu teskil etmeğe karar verdiler. Ve bu nizama istirake Balkan devletlerini de davet ettiler. Balkan devletleri veni nizama iki sebeple istirak edemezler:

1 — Evvelâ veni nizama istirak kendi istiklâlleri bakımından mahzurludur. İstiklâlinden mahrum kaldıktan sonra bövle bir nizama istirak eden devletler görülmüştür: Romanya ve Slovakya gibi. Fakat bir devletin, müstakil iken yeni nizam kombinezonuna istirak ettiği şimdiye kadar görülmemiştir.

2 — İkincisi veni nizama bu surada istirak etmek, İngiltere ile mihver devletleri arasındaki mutlak harebeye müdahale etmek demektir, Halbuki Balkan devletleri 1939 eylûlündenberi, muharebeye iştirak etmek istemediklerini göstermişlerdir. Almanyanın da son zamanlara kadar bu devletlere tavsiye ettiği politika bundan ibaretti. Eğer Almanya, İngilerevi mağlûp etmek isterse, bunu kendi kuvvetile yapmalıdır.

Bununla beraber, mihver devletlerinin, muharebeyi Balkan yarımadasına yaymaktan da çekinmiyeceklerine delâlet eden bazı emareler belirmektedir. Esasen harp şimdiden yayılmış demektir. Gerçi Almanya, Romanyayı bir manevra ile nüfuzu altına almış bulunuyor. Romanya, sağdan ve soldan yapılan hücumlar karsısında ve bir saskınlık ânında kendisini mihvere teslim etmiştir. Fakat kan dökülmeden basarıldı diye bu netice Romanya icin daha az felâketli olmamıştır.

Diğer taraftan ayni manevra ile Yunanistanı avlamak için İtalya tarafından girisilen teşebbüs Balkaları kana boyamıştır.

Alman ve İtalyan radyoları ve ajansları, Bulgar meclisindeki müzakereler Yugoslavyaya karşı yapılan hücumlarından bahsederken, Moskova radyosu da müzakerelerin başka bir safhası hakkında izahat vermektedir. Moskovaya göre, bir çok meb'uslar da hükûmetin mihvere doğru temayül etmesini temkit etmişler ve Bulgaristana, Balkanlarda sulhun korunması gayesini istihdaf eden Sovyet politikasına bağlı kalmasını tavsiye etmişlerdir. Bulgar meclisindeki müzakereler hakkında mihver radyoları ve Moskova radyosu tarafından verilen bu malûmat, Bulgaristanda bir fikir ihtilâfı meydana cut olduğunu tebarüz ettirdiği gibi, Sovyetler Birliği ile mihver devletleri arasında da görüş birliği olmadığına delâlet etmektedir.

Fakat Balkanlar tekin bir mınıtaka değildir. Ve 1914 harbi de gösterdiği gibi, buraya sirayet eden harp ateşi çok çabuk etrafa yayılır ve beklenmedik siyasî karışıklıkların çıkmasına sebep olur. Gerçi İtalya için vaziyet, her türlü karışıklığı göze alacak derecede ferahdır. Fakat acaba Almanya için de vaziyet bu derece fena mıdır?

1,5 milyon liralık manifatura mı saklanmış?

Şehrimizde maruf bir manifatura firmasının elinde 1,5 milyon liralık mal olduğu halde Maraştan gelen bir mübayaa heyetine «hiç manifaturam yok!.» cevabını verdiği şikâyet edilmişti.

Ticaret müdürlüğünden alınan salâhiyet üzerine murakabe komisyonunca bu firmanın defterlerinin tetkikine başlanmıştır.

Son Telgraf'ın Edebî Tefrikası: 13

Küçük Hanım Yavaş Gel!

SELÂMİ İZZET SEDES

— Peki.

— Başka bir istediğiniz yok mu?

— Hayır.

Düşünmek, kat'i bir karar vermek için yalnız kalması lâzımdı. Vereceği karar bütün hayatına hâkim olacak bir kararda. İstikbali bu kararına bağlıydı. Babasının evine dönmek, Cahitten vazgeçmek, ondan ayrılmaktı. Buna gönlü razı olmuyordu. Sevdiği adamı bırakmak içine elvermiyordu. Ona acıyordu ve onu artık bir ana şefkati ile seviyordu.

Atelyesine gitmeli, Cahidin ne yaptığını, neye çalıştığını görmeliydi. Belki de şimdi onu tanıyacaktı. Sevgili karısını karşısında görünce sevinecekti. Belki de gecedenberi bukranı geçmiş, aklı başına gelmişti.

Aklı başında Cahit ne bulunmaz bir kocaydı?. Ne güzel, ne munis bir erkekti. Böyle bir erkekten ayrılmak olur muydu?. Onu tedavi etmek, onu iyi etmek lâzımdı.

Geceki büyük korkudan sonra bile, ümidini tamamile kırmak, kalkıp babasının evine gitmek istemiyordu. Cahit birdenbire delirmiş olsa bile, tekrar onunla yüzyüze gelecek, başbaşa kalacak olsa bile, karılık vazifesi icabı diye bunu kabul etmesi lâzımdı.

«Çalışıyor. Yanına gideceğim. Kimseye bir şey söylemiyeceğim. Kimse birşey bilmiyecek.»

Giyindi. Geceki korku ve uykusuzlukla yüzü sararmıştı. Dışarı çıktı, yavaş yavaş merdivenleri tırmandı. Her basamakta durup soluk alıyordu. Atelye apartımanın üst katında idi. Cahit taraçavı camekânlayıp atelye yapmıştı.

Jalenin atelyeye yaklaştıkça kalbi daha şiddetli çarpıyordu. Son basamakta durdu, başını trabzana dayadı. İçine yine korku girmişti. Aşağı inmek arzusuna kapıldı.

«Ayıp olur. Ben bu kadar korkak mıyım?.»

Yürüdü, atelyenin kapısını vurdu. Bir ses duyuldu:

— Gir!.

Bu Cahidin sesiydi, fakat bu gece duyduğu, sert, haşin, tiz sesti. Atelyede Cahidi değil, o tanımadığı yabancı adamı bulacaktı.

«Onu göremiyeceğim!. Göremiyeceğim!.»

Dilinin ucuna gelen bu sözleri hızlı sesle söyleyiverdi ve gayriihtiyari kapıyı açtı. Resimlerle dolu atelyenin bir ucunda, Cahit oturmuş resim yapıyordu. Şövalesinin önünde eğilmiş fırça oynatıyor, aradasırada başını geriye çekip bakıyordu. Jale girdiği zaman dönüp bakmadı bile.

Soyunmuş, gömleğini giymişti. Fraklı kolalı gömleği bir iskemlenin üstüne fırlatıp atmıştı. Jale ağır ağır yaklaştı, arkasında durdu, yapmakta olduğu resme baktı ve hayretten donakaldı.

Manzara ressamı olmakla şöhret bulan Cahit Yamanın yapmakta olduğu resim manzara değildi; daha doğrusu korkunç bir manzaraydı. İskelet haline gelmiş beşeriyet, hayvan kafalı bir ilâhın penceleri altında eziliyordu. Kadınların vücutlarından kanlar fışkırıyordu.

Bu manzara karşısında jale geriledi.. Acaba Cahidin zihnini altüst eden şey bu muydu?. Bu merakını halletmeliydi. Usulca:

— Cahit! Dedi.

Cahit başını çevirdi ve tıpkı geceki gibi şaşarak baktı. Atelyesinde bir kadın bulunmasına şaşıyordu.. Elinden fırçaları, paleti bıraktı, kalkı:

— Ne isiyorsunuz? diye sordu.

Sonra yer göserdi:

— Buyurunuz, oturunuz!.

Jale oturdu. Ne yapıp yapacak, Cahidin aklını bozan şeyin ne olduğunu öğrenecekti.

(Devamı var)

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

EN SON DAKİKA

Almanya İtalyaya niçin yardım etmiyor?

Londra 28 (A.A.)— İtalya, Almanyanın kendisine yardım etmesini mi istiyor? Almanya niçin muhteriz davranıyor?

Deyli Heraldin diplomasi muharriri, bu suallere şu cevabı veriyor:

Şimdiye kadar Almanyanın Yunanistanda İtalyaya yardım için Balkanlarda tazyik yapmış olduğunu gösteren alâim mevcut değildir.

Almanyanın böyle bir harekette bulunmamasında âmil olan esbabın şimdiki halde aşağıdaki sebepler olması muhtemeldir:

1 — Görice muzafferiyetinden sonra Balkan devletlerinin hattı hareketlerinde daha ziyade metanet görülmeğe başlamıştır.

2— Senenin bu mevsiminde Balkanların istilâsı, bir mukavemete maruz kalması farzolunduğu takdirde, çok müşkül bir askerî hareket olacaktır. Böyle bir harekettin icrasına girişmeden evvel inceden inceye ve metodik hazırlıklarda bulunmak lâzımdır. Bu kabilden hiçbir hazırlık yapılmamış olduğu zannedilmektedir. Çünkü Almanlar, İtalyanların kolayca bir yürüyüş yapacaklarını hesap ediyorlardı.

3— İtalya, Alman yardımını istemeğe ve hattâ kabul etmeğe mütemayil bulunmamaktadır.

İtalyan tayyarelerinin akınları

Atina 28 (A.A.) — Millî emniyet nezaretinin dün akşamki bir tebliğinde şöyle denilmektedir:

Düşman tayyareleri, bugün memleket dahilinde aşağıdaki akınları yapmıştır:

1 — Patrasta, nüfusça telefat yoktur. Yalnız bazı binalar hasara uğramıştır.

2 — Kefelonya adasında kâin Argostoli ve Lixouri'de, hasarat yoktur. Yalnız bir kişi yaralanmıştır.

3 — Epirde düşman tayyareleri, bazı kasabaları bombardıman etmiştir. Telefan ve hasarat yoktur.

4 — Garbî Makedonyada düşman tayyareleri, birkaç bomba atmıştır. Pek az telefat ve hasar vardır.

5 — Girid'de düşman tayyareleri köylük mıntakalara bombalar atmış ise de telefat ve hasarat yoktur.

6 — Korfu'da hapishane ve tımarhaneye bombalar atılmıştır. Telefat yoktur.

Mareşal Badoglio karargâhını kurdu

Atina 28 (A.A.) — BBC: Mareşal Badoglio'nun umumî karargâhını Tirana'da kurduğu ve oradan İtalyan ordusunu veniden tanzim etmeğe çalıştığı haber alınmıştır.

Yunan tebliği

Atina 28 (A.A.) — BBC. Yunan resmî tebliği:

Yunan kıtaatı Arnavutlukta ilerlemeğe devam etmiştir. Yunan tayyareleri İtalyan askerî temerküzlerini, ric'at eden kolları ve birçok düşman bataryalarını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

İtalyan tayyareleri, Korfu ve Kefalonyava bombalar atmışlardır. Sivil halk arasında ölü ve yaralı vardır.

Domanof'un Yugoslavyaya hücumu

(1 inci sahifeden devam)

kûmeti, ne parlâmentoyu, ne de efkârı umumiyeyi bir kayıt altına koyamaz. Garp komşularımız bu yersiz taarruzu fena karşılamamakdır. Çünkü Bulgaristanın Yugoslavya hakkındaki d[illegible]ğü ve iyi temennileri bekâlâ malûmdur.»

YUGOSLAVYADAKİ AKİSLER

Belgrat 23 (A.A.) — D. N. B. nin hususî muhabiri bildiriyor:

Yugoslav gazeteleri, Bulgar parlâmentosunda B. Çankof ile eski Başvekilin kardeşi Piver Köseivanof'un Yugoslavya lehinde söylemiş oldukları nutukları neşrederek bunu, tıpkı Bulgar gazeteleri gibi, Sofya ile Belgrat arasındaki dostluk münasebetlerinin idame ve takviyesi arzusunun bir ifadesi olarak telâkki ediyorlar.

Siyasî Yugoslavya mahfillerinde, bu beyanattan ve Bulgar gazetelerinin neşriyatından dolayı büyük bir memnuniyet duyulmakta ve meb'us Dumanof'un Yugoslav Makedonyası üzerinde, ileri sürdüğü taleplerin çıkardığı hâdiseye bu suretle kapanmış nazarile bakılmaktadır.

BULGAR ORDUSU İÇİN 1 MİLYAR 360 MİLYONLNK TAHSİSAT

Sofya 28 (A.A.) — D. N. B: Maliye nazırı B.Boşilof, millî müdafaa icin bir milyar 360 milyon levalık tahsisatı mutazammın bir lâyihayı meb'usan meclisine ıevdi etmiştir. Bu tahsisat üç senede tediye olunacaktır.

Esbabı mucibe lâyihasında, enternasyonal vaziyet dolavısile Bulgaristanın millî müdafaasını temin icin ordusunu kuvvetlendirmesi lâzum geldiği beyan olunmaktadır.

Norveçte çok muazzam bir sabotaj

Dağlar yerinden kaydı yolları kapadı

Nevyork 28 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin İstokhoim'den haber aldığına göre dün gece aynı anda Norveçte dağlar ve tepeler kaymağa başlamıştır. Keyfiyet son senenin en muazzam sabotajı hareketi olarak telâkki edilmektedir. Norvec polislerile Alman askerî makamatı birçok kimseleri tevkif etmiştir. Bu tevkifattan anlaşıldığına göre, Heyelân Norveçli vatanperverler tarafından münakalât yollarını kesmek için tertip edilmiştir.

Nevyork Times gazetesine gelen telgraf bu mıntakada örfî idarenin ilân edildiğini ve Alman kıtaatının harekete mühevya bir hale getirildiğini ilâve eylemektedir. Bu bölge, Oslo'dan gönderilen kıtaatla takviye edilmiştir. Heyelândan bozulmamış olan bütün yollarda Almanlar nakil vasıtalarını durdurarak muayeneden geçirdektedir. Bergen - Oslo demiryolu 11 yerinden kesilmiştir.

Berlinin geçirdiği tevakkuf devresi

Bir Amerikan gazetesinin vaziyet hakkında mütaleaları

Nevyork 28 (A. A.) — Herald Tribüne gazetesinde Lippman, şu mütaleada bulunmaktadır:

Bütün patırtılar yatıştıktan sonra mihverin lehine kalacak bilânço o derece ihmal edilir bir şeydir ki, mihvere yeni ortaklar araştırma keyfiyeti hakikatte bir muvaffakiyetsizlik ifade eden bir tevakkuf devresinden başka bir şey değildir. Mihver, nüfuzu kırılacak ve Yunanlıların devamlı muvaffakiyetleri bazı devletlerin müteredd fikirleri üzerinde hayırlı bir tesir yapacaktır. Berlinin geçirdiği tevakkuf devresi ve Bulgaristanın Türkiye tarafından ittihaz edilen azimkâr hattı hareketi karşısında gösterdiği endişe, Sovyetlerin Balkanlara nederece alâkalanmakta devam ettiğinin bir delilidir. Yine bu isbat eder ki, Bulgaristanın erişmek istediği hedef Boğazlardır ve eğer korkuları varsa bu taraftandır. Çünkü öyle benziyor ki, Hitlerin Himalaya dağları tarafında parlatacak ışık Almanyanın Krdenizi ele geçirmesine müsade eylemeye Rusyayı sevkedemiyecektir. Muharrire göre, siyasi veya askrî şiddetli bir taarruz Yugoslavyaya karşı yapılabilir.

Yine muharrire göre, siyasî cephede tam bir değişiklik de olabilir. Bu değişiklik İspanya ve Fransa tarafına dönebilir. Hitler bunda nevvel de bu gibi değişiklikler yapmış değil midir?

Yakın şarkta hür Fransaya temayül artıyor

Kahire: 28 (A. A.) B. B. C. — Hür Fransız kuvvetlerinin şefi General Dö Gol, hür Fransız kuvvetlerine iltihak etmiş bulunan sabık Hindiçini valî umumisi General Cortrousi'yu hür fransız kuvvetleri yakınşarktaki mümessilliğine tayi netmiştir. Yakın şarkta hür Fransa lehindeki tezahürat gittikçe artmaktadır.

Balkanlara dair Berlinden yeni sesler geliyor

Transocean isminde yeni bir ajansın soğuk yaveleri

Berlin: 28 (A. A.) — Transocean ajansı bildiriyor:

Bugün Yugoslavya ile Bulgaristan ilk plânda gelmektedir. Üç devletin iltihakı dolayısile cenubu şarkî bölgesi, yani Balkanlar siyasî müşahitlerin yine dikkat nazarlarını çekmektedir. Bu müşahitler, İtalyan - Yunan muhasamatı dolayısile husule gelebilecek ihtilâtatı göz önünde tutmaktadır. Geçen haftanın nihayetine kadar beslenebilen bütün ümitlere rağmen, Bulgar murahhaslarının önümüzdeki günler zarfında Berline giderek üçlü pakta iltihaklarını imzalıyacaklarına dair hiç bir emare mevcut bulunmamaktadır.

Bir kaç gün evvel Zora gazetesinin mühim bir makalesinde Bulgar dağlarından çıkarak Ege denizine dökülen Meriç, Struma ve Mesta sularının mansaplarını talep etmesini hatırlamak, bugünkü vaziyet dahilinde enteresan bir şey olur. Bu gazetenin nim resmî mahiyeti müdürü tarafından yazılmış olan bu makaleye hususî bir mahiyet vermektedir.

Başıboş bırakılan at bir kızı ağırca yaraladı

Bir genç balık tutarken sar'ası gelip denize düştü !

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde oturan Mustafa kızı 6 yaşında Zehra evinin önünde oynarken Bahaddin isminde bir çocuğun hızla koşturduğu at zaavlı yavrucak Zehraya çarpmış ve altına alarak başına, muhtelif yerlerine bsmıştır. Ağır surette yaralanan yavru hastaneye kıldırılmıştır.

Arnvutköyünde Tayyareci Suphi sokağında 77 numarada oturan sar'a hastalığına müptelâ Bahri Akıntburnunda balık tutarken birdenbire sar'ası tutup denize yuvarlanmışsa da kurtarılmış ve Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

—o—

Yeni Münakale Vekili şehrimize gelecek

Yeni Münakale Vekili B. Cevdet Kerim İncedayının, Vekâletin şehrimizdeki dairelerini tetkik etmek üzere bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir.

—o—

Komisyonla [illegible]tılacak posta pulları

Muhtelif yerlerde yeni posta beviye subeleri acılması posta idaresince kararlastırılmıştır. Askerî malûller, şehitlerin aile ve cocukları, mütekaitler bu subelerde posta pulu satıp, mektup kabul ederek komisyon alacaklardır.

Bu hususta bir talimatname hazırlanmıştır. Posta subeleri olmıyan köy ve nahiyelerde bilhassa beviye subeleri acılıp memur maaşlarından tasarruf edilecektir.

—o—

Amerika'da keşfedilen kuyruklu yıldız

Amerikada yeni bir kuvruklu yıldızın keşfedildiğini yazmıştık. Rasathane müdürü B. Fatin bu hususta demiştir ki:

«— Ben henüz bu yıldızı tetkik etmedim. Fakat bunun arza bir tehlike olması muhtemel değildir. Ayni zamanda gözle de görülmiyecektir. Arza cok yakın geçerek gözle görülecek bir kuyruklu yıldız bundan 50 yıl sonra geçecektir.»

—o—

Felâketzedelere yardım 5 küsur milyon

Erzincan zelzelesi felâketzedelerine yardım icin kurulan millî yardım komitesi mesaisini bitirmiştir. Bu münasebetle millî yardım komitesi namına vuku bulan teberrüat hakkında dün mecliste izahat vermiştir.

Zelzele felâketzedelerine dahil-den ve hariçten yapılan nakdî teberrüat: 5,325,870 lira 44 kuruşa baliğ olmuştur. Başvekilimiz hariçten ve dahilden yapılan yardımlara dün mecliste teşekkür etmiştir.

SON 24 SAAT içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Moskovadan hareket eden Sovyetlerin yeni Berlin sefiri Dekazanof yarın Berlinde bulunacaktır. Sefirin yeni vazifesine tayini münasebetile Transosean isminden Alman ajansı şunları yazıyor: «Dekazanof Stalinin hemşerisi, arkadaşı ve adamıdır. Yetişmiş adamlara o kadar muhtaç olan bir milletin gövdesinden Dekazanof ayarında bir zat, müstacel bir lüzum olmadıkça ayrılamaz.

Bazı hayalcilerin daha şimdiden nifak tohumu olarak telâkki ettikleri Bulgaristan, Berlin - Moskova dostluğunun sağlamlığını görmekte gecikmiyecektir.

Akdenizin şarkında ve garbında iki millet bekliyor. O iki millet ki tarihî sırlarını hiç kimse asla keşfetmemiştir. Şarktaki milletin, Türkiyenin derhal halledilmesi lâzım gelen bir mesele olduğunu herşey gösteriyor. Şimdilik sus-mak ve bakmak icap ediyor. Dekazanof Berlinde sür'atle hareket edecektir.»

İNGİLTEREYE HALÂ CEVAP VERİLMEDİ

Dün, Avam kamarasında sorulan bir suale cevaben, Hariciye müsteşarı Batler, Sovyetlerin İngiliz tekliflerine hâlâ cevap vermediklerini bildirmiştir.

Batler, diğer bir suale de cevap vererek, Hariciye Nazırı Lord Halifaksın Berlinde vukua gelen Sovyet - Alman görüşmelerinin mahiyeti ve neticeleri hakkında resmî beyanatta bulunmak istemediğini söylemiştir.

Batler Tancanın İspanyollar tarafından ilhakı hakkında da şunları söylemiştir:

«İngiliz hükûmeti vaziyeti çok yakından takip etmektedir ve hâlen mer'î enternasyonal muahedelerin kâfil bulunduğu hukuk ve menfaatleri tehdit edebilecek bütün meseleleri İspanyol hükûmetine bildirecektir.»

Diğer taraftan Amerika ile Sovyetler arasında müzakerelere tekrar başlanacaktır. Amerikan mahfilleri bu haberden bahsederken diyorlar ki: «Müzakerelere yeniden başlanması, Sovyetler Birliğinin mihvere iltihak etmiyecegine bir alâmettir. Müzakereler-den şimdiye kadar az netice alınmış ise de, iki memleketin bunlardan daha müsbet neticeler istihsal etmek ümidinde olduklarını zannedilmektedir.»

BULGARİSTANDA KARIŞIKLIK YOK!

Bulgaristanda karışıklıklar çıktığına, hükûmetin devrildiğine ve örfî idare ilân olunduğuna dair Bükreşte ve Bulgratta çıkan şayiaları Bulgar ajansı tekzip etmiştir.

Bununla beraber, Sofya Üniversitesinde faşist talebe ile sol cenaha mensup talebe arasında bir döğüşme olmuş, polis müdahale ederek, bazı talebeyi tevkif etmiştir. Üniversite iki gün kapatılmıştır.

Bulgar ajansı, Bulgaristanda vaziyetin sakin olduğunu bildirmektedir. Sofyada sekiz gün devam etmek üzere cuma günü başlıyan maskeleme emri dün iptal edilmiştir.

ROMANYADA BAŞKA TÜRLÜ

Alman istihbarat ajansına Bükreşten bildirildiğine göre, Romanyalı 64 siyasî mevkuf dün sabah saat birde Legiyonerler tarafından ilâvi askerî hapishanesinde kurşuna dizilmiştir. Kurşuna dizilenler arasında eski Başvekil General Argesianu ve eski emniyet nazırı Marinesku da vardır.

İTALYADA BİR TEVKİF

Dün akşamki Radyo gazetesinin bildirdiğine göre, İtalya hükûmeti eski Atina sefiri Grazziyi tevkif etmiştir. Tevkife sebep, sefirin, Yunanistanın mukavemet kabiliyeti ve temayülleri hakkında yanlış malûmat vermiş olmasıdır. Tevkif edilen diplomat İtalyanın eski matbuat müdürü ve faşist partisinin itimat ettiği bir adamdı.

İTALYAN DONANMASI YİNE KAÇTI

İngiliz Amirallik dairesinin bir tebliğine göre, Akdenizdeki İngiliz donanması dün, iki zırhlı, çok kuvvetli kruvazör ve destroyer teşekküllerinden mürekkep bir İtalyan filosu ile temas tesis etmişse de, İngiliz gemilerinin yaklaştığını haber alan İtalyan filosu derhal istikametini değiştirerek, tam yolla kendi üssüne doğru çekilmiştir.

İngiliz donanması, düşmanı takip ederek, ancak uzak mesafeden ateş açabilmiştir. Bu temas hakkında tafsilât almır alınmaz derhal bildirilecektir.

TORİNO ASKERÎ FABRİKALARI BOMBALANDI

İngiliz Hava Nezaretinin dün akşamki tebliğine göre, İngiliz ağır bombardıman tayyareleri Torino askerî fabrikalarını bombalamışlardır. Bu fabrikalara bundan beş gün evvel de hücum edilmişti.

İngiliz tayyareleri, Torino üzerinden birbirini sür'atle takip eden dalgalar halinde geçmişlerdir. Yüksek infilâk bombaları ve yangın bombaları atılmıştır. Derhal yangınlar başlamıştır. Fabrikanın en büyük binalarından 260 metre uzunluğunda ve 50 metre genisliğinde bir bina alevler içinde kalmıştır. Alevlerin ateşlediği patlayıcı maddelerin infilâk sesleri de ilk tayyareleri takip eden diğer tayyarelerden işitilmiştir.

İTALYANLAR, YENİ BİR MÜDAFAA HATTI TESİSİNE MUVAFFAK OLAMADILAR

Son 24 saat zarfında Yunan ilerleyişi muntazaman devam etmiştir. Bu harekât İtalyanlara ikinci bir müdafaa hattı tesisine imkân bırakmamıştır. İtalyanlar müteakiben celbettikleri takviye kuvvetlerini derhal cepheye göndermektedirler, fakat bu taze kuvvetler de Yunanlılarla temasa gelir gelmez bozulmaktadırlar.

Cüzütamlarından ayrılarak dağılmış olan bir çok İtalyan askerî grupları, bilhassa Görice mıntakasında açlık yüzünden saklandıkları ormanlardan çıkarak teslim olmaktadırlar.

Bununla beraber İtalyanlar Ergiride ve Epirde anudane mukavemet göstermektedirler. Umumiyetle ümit edildiğine göre, Yunanlılar birkaç güne kadar, bazı mühim stratejik noktalar elde etmeğe muvaffak olabileceklerdir.

Yunan makamları Ergirinin henüz zaptedilmediğini bildirmekte ve Elbasanın tahliye edildiği haberini de hoş görmemektedir.

MISIR HARBİYE NAZIRI DA KALB SEKTESİNDEN ÖLDÜ

Mısır Millî Müdafaa Nazırı Yunus Salih paşa dün sabah Kahireden Gayuma giderken trende kalb sektesinden vefat etmiştir. Nazır Gayumda Kral Faruka mülâki olacak ve bazı veni nafıa işlerinin küşat resminde bulunacaktı. Cenazesi bugün kaldırılmıştır.

Asker gözile cepheler

(1 inci sahifeden devam)

İtalyan ordusunun maneviyatını yükseltmek ve bozgunun önüne geçmek için Arnavutluğa gelen Mareşal Badoglio şimdi karargâhını Tiranda kurmuş bulunmaktadır. Musolininin, Mareşal Badoglio'yu Arnavutluğa göndermesi de pekâlâ gösterir ki, İtalyan ordusunun vaziyeti zannedildiğinden daha çok naziktir.

Gerek Epirde, Ayasaranda mıntakasında, gerek Ergiride gösterilen mukavemet anlatıyor ki, Mareşal Badoglio'nun tatbik etmek üzere olduğu bir veyahut birkaç plânı vardır. Ancak tatbikata geçildikten sonra, iki taraf tabiyesinin birbirinden üstünlüğünü öğrenmiş olacağız.

Bize kalırsa, İtalyanlar, cenupta ve merkezde mukavemette kalarak, simalde de muhakkak surette tutunmağa çalışarak, ondan sonra bu cepheden veni bir taarruza geçmek ve Göriceyi tekrar ele geçirmek suretile, ilk safhadaki mağlûbiyetlerinin lekesini silmek tasavvurundadırlar. Ancak erkânharbiye plânları bir sır olduğuna göre, bunları uzaklardan kestirmek de hayli müşküldür.

Yunan - İtalyan harbi asıl bundan sonra mühim safhalarına intikal ediyor.

—oo—

Bu sabahki sisten kazalar o'du

Bu sabah erkenden limanımızı kesif bir sis kaplamış ve bilhassa Marmarada çok şiddetli olan sis yüzünden Kadıköy vapurları bir müddet işliyememiştir. Bu yüzden saat 7 de Kadıköyünden kalkan vapur saat 8,5 de köprüye gelebilmiştir. Haliç vapurları da 9,5 a kadar işliyememiştir. Ada seferleri de intizamını kaybetmiştir.

Sis yüzünden bazı sandallar ehemmiyetsiz kazalar yapmışlardır. Köprüde de bir kaza olmuştur.

Bu sabah saat 7,5 de köprüden çıkmakta olan 12 tonluk Muharrem reisin Sarayköy motörüne arkadan gelen Şile limanına kayıtlı Yakup kaptanın idaresindeki motör arka sancak tarafına bindirmiş ve hasara uğratmıştır. Sis ancak 9,5 a doğru acılmıştır.

BİR MUŞ PARÇALANDI

Sis yüzünden, Balattaki mensucat fabrikası önünde bağlı bulunan Süreyya paşanın muşu üzerine Hüdaverdi isminderki bir motör bindirerek muşu tamamen parçalamıştır. Bu sırada güvertede bulunan iki tayfa da denize yuvarlanmıştır. Tayfalar arkadaşları tarafından kurtarılmışlardır.

Almanya ilk defa samîmî konuşuyor

(Başmakaleden devam)

yayı daha önceden işgal eden Alman ordusu; Blöf, tehdit, talep ve havayı karartmak, sinirleri bulandırmak, istihdaf ettiği devletleri gürültüye getirmek için Alman diplomasisine desteklik etti. Bu vaziyet karşısında Türkiye derhal rolünü ve vazifesini aldı. Yunan ordusunun kahramanca dayanışı ve bunu takiben İtalyan ordusunu bozuşu zaten istiklâlini müdafaa azminde bulunan Yugoslavyanın maneviyatını yükseltti ve elçabukluğu ile mihvere iltihak yolunu tutmak istiyen bir kısım Bulgarlar da Sovyet Rusyanın, Türkiyenin ciddi tutumunu, Yugoslavyanın, Yunanistanın vaziyetini kavrıyarak selâmeti tekrar bitaraf kalmakta aradılar ve Almanyanın iki aydır Avrupanın şarkında, garbında, cenubunda ve simalinde karış karış, kulaç kulaç aradığı «yeni nizam birliği» nihayet Romanya - Slovakya - Macaristanın iltihakı ile neticesini ilân etti ve tam bir mağlûbiyetle nihayete erdi.

Almanyanın Türkiye hakkındaki tehdidi, kin ve hinci işte buradan geliyor.

Eğer Türkiye geniş ölçüdeki kudret ve kuvveti ile, nüfuz ve politikası ile Balkanlarda Yugoslavya ve Yunanistanı takviye etmese, Bulgaristanı kımıldatsa, coğrafi ve askeri ehemmiyeti ile ayni zamanda Sovyet Rusyanın hayatî menfaatlerini korur vaziyette bulunmasa, Almanya ve İtalya tarafından aleyhinde bulunulacak değil, alnından öpülecek devlet olacaktı. Çünkü Türkiye gevşeyince bütün Balkanlar gevşiyecek, Bulgaristan Almanyanın istediği nizâ ve karıştırıcılık rolünü ifaya başlıyacak, Yunanistanın mukavemeti bölünecek, Yugoslavya ürkecek ve Balkanlar olmuş armut gibi, hattâ kendi arzuları ve talepleri ile Romanyada olduğu gibi mihverin kucağına düşecek, buna Sovyet Rusyanın da, Türkiyenin de ses çıkarmasına hakkı bulunmıyacak. İşte ve bilhassa başta Türkiyenin bulunuşudur ki mihverin bu plânını akamete uğratmış ve Balkanlara harpsiz girmenin imkânı olmadığını bir defa daha onların gözü önüne çıkarmıştır.

Transocean o bendi ile işte bu hınca, bu kin ve inkisara tercüman lık ediyor. Almanyanın samimî hissini, içten konuşuşunu kulaklarımıza getiriyor.

Yine Transocean'ın o bendinden, onun ihtiva ettiği tehditten anlıyoruz ki Almanya şimdi her ne pahasına olursa olsun yeni büyük elçinin şahsında Sovyet Rusyayı iknaa çalışacak, Sovyet Rusyayı temin edecek, ondan sonra hem Bulgaristanı yeni nizamına sokacak, hem de «Türkiyeyi sür'atle bertaraf etmek» yolunu tutacak!

Denize düşen yılana sarılır kaidesinden Almanya belki bu denemeyi de yapacaktır. Fakat, yapılmak istenen şeyin ve beslenen arzunun ne kadar çocukca olduğu meydanda!.

Herseyin başında Sovyet Rusya nasıl böyle bir dolaba sokulabilir ve Balkanlar kana boyanmadan nasıl asılır?.

Almanya bize kızmamalı; eğer Yugoslavyayı ve Yunanistanı takviye ediyor, Bulgaristanı kımıldatmıyor, Sovyet Rusyanın hayatî menfaatlerine bekçilik ediyor, harbin Balkanların bu bölgelerine intikaline mâni oluyorsak; Almanya hesabına da yeni kan dökülmesine fırsat vermediğimiz için bundan memnun olmalı, medeniyete ve insanlığa olan hizmetimizi takdirle karşılamalıdır. Eğer bugünkü Almanya bu takdiri bizden esirgerse ilerideki Almanya ve tarih bize bu yolda çok cömert davranacak ve:

— Türkiye sonuna kadar insanlık ve medeniyet hizmetini ifa etti! Diyecektir.

ETEM İZZET BENİCE

Halkevlerinde

Kadıköyünde temsil

Kadıköy Halkevinden:

Temsil şubesi tarafından 29/11/940 cuma saat 20,30 da Hâle sinemasında (Kanun adamı, Mahçuplar) temsil edilecektir. Davetiyeler idareden alınır.

Konferans ve temsil

1 — 30 ikinciteşrin cumartesi günü saat (14.30) da Evimizin Cağaloğlundaki salonunda Dr. Hafız Cemal Lokmanhekim (Çok yaşamanın sırrı) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Hissî Şayia) piyesini temsil edecektir.

2 — 1 birincikânun pazar günü saat (14,30) da temsil şubemiz (Hissei şayia) piyesini temsil edecektir.

Giriş kartlarının Büromuzdan alınması rica olunur.

Işık karartmasında aksaklıklar

(1 inci sahifeden devam)

sak bir şekilde maskelenecektir. Ev ve dükkânlarda siyah veya çok koyu mavi kâğıtlardan baska renk kâğıt kullanılmıyacaktır.

Aparman ve hanların ara yerlerinde bulunan hava boşlukları da maskelenecektir. Kahve ve gazinolar; birahaneler muhakkak suretta kalın, siyah veya kalın mavi bezlerle maskelenecektir. 1 kânunuevvel gecesi her semtte evler için kontrollar yapılacaktır.

OTOBÜSLER VAPURLAR VE MEKTEPLERDE

Bu akşam saat 17 den itibaren Taksim - Yenimahalle otobüsleri kaldırılmıştır. Haliç vapurlarında da aksam ve sabah seferlerinde tadilât yapılıp aksamları 77, 78, 79 ve 80 inci seferler de kaldırılmıştır. Şirketihayriyede de bu sabahtan itibaren tadilâtlı tarife başlamıştır.

Dün Ankaradan dönen maarif müdürü B. Tevfik Kutun verdiği izahata göre orta mektep ve liselerde 2 kânunuevvel pazartesi gününden itibaren sabahları tedrisat - yeni saatle - 9 da başlanılacaktır.

Öğle teneffüsleri 15 dakika kısaltılacak, öğleden sonraki mütalea 1,5 saatten 1 saate indirilmiştir. Çift tedrisat yapan mekteplerde derslere sabahları 8 de başlanılacaktır.

—oo—

Ticaret Vekili geliyor

Yeni Ticaret Vekilimiz B. Mümtaz Ökmenin bugünlerde Ankaradan şehrimize gelmesi beklenmektedir.

—o—

Karanlıktan istifadeye kalkan şoförler

(1 inci sahifeden devam)

kında gündüzleri 42154, geceleri de 42170 numaraay telefon edilmesi veya en yakın merkeze haber verilmesi lâzımdır. Emniyet müdürlüğü bu kabil şoförleri derhal yakalayarak birinci defasında 25 lira ağır para cezasına tâbi tutcak ve ikinci şikâyet vukuunda plâkalarını sökecektir. Evvelki ve dünkü geceler bu kabil 8 şoför yakalanıp haklarında takibata geçilmiştir.

Beyoğlunda Yenişehirde 103 numaralı tuhafiyeci Pulatan ile ayni caddede 27 numarada bakkal Yuvagim fiat mürakabe komisyonunun tesbit ettikleri fiatlardan fazlaya mal sattıklarından dün akşam yakalanmışlardır.

1359 Hicri ŞEVVAL 28	1356 Rumi 2 inci TEŞRİN 15

1940, Ay 11, Gün 333, Kasım 21
28 İkinciteşrin PERŞEMBE

Vakitler	Vasati Sa.	Vasati Da.	Ezani Sa.	Ezani Da.
Güneş	7	02	2	18
Öğle	12	01	7	18
İkindi	14	29	9	46
Akşam	16	43	12	00
Yatsı	18	20	1	37
İmsak	5	17	12	34

Dinamik bir güzelliğe malikiyetinizin

6 sebebi

1 — 10 cazip renk, hepsi de son Paris modası, bunları kutunun ortasındaki delikten görebilirsiniz.

2 — Evvelce mümkün olduğu zannedilmiyen daha ince ve daha hafif. Bu pudra «Havalandırılmış» tır.

3 — Yeni nefis bir koku, adeta Fransanın Midi havalisindeki çiçeklerin kokusunu hissetmiş olacaksınız.

4 — Bütün gün sabit kalır. Zira terkibinde «Krema köpüğü» vardır.

5 — Güzel «Finimat» çünkü ne rüzgâr ve yağmurdan, ne de fazla terlemeden kat'iyyen müteessir olmaz.

6 — Gayet kıymetli yeni ve zarif «Büyük Model» kutular.

Meşrutiyetten Mondros mütarekesine kadar

PERDE ARKASINDA OYNAYANLAR?

Yazan: İskender F. SERTELLİ *No. 43*

Bir milletin siyasî varlığı, ittihatcılar zamanında olduğu kadar, hiç bir devirde bu derece şunun bunun keyfine alet olmamıştı!

Avrupada dolaşan iki Bulgar murahhası

Bu arada, Bulgarlar - Balkanlarda çalıştıkları gibi - Avrupayı da tahrikten geri durmuyodu. Sofya darülfununu muallimlerinden M. «Miletiç» ile «Georgiyef» Makedonyaya muhtariyet verilmesi lüzumunu anlatmak üzere Avrupa payıtahtlarını dolasıp duruyorlardı.

Bu iki profesörün son günlerde Petersburga giderek, bilhassa ora-

Flemenk Kraliçesi Vilhelmina

da gördükleri hüsnü kabul «Nevye Veremya» gazetesi sahifelerinde parlak sahneler, resimler ve tamtaraklı makalelerle dünyaya ilân ediliyordu.

Profesörler heyeti Avrupa dönüşünde Bükreşe uğramışlar ve o sırada orada toplanmış olan bazı ecnebi gazetecilerini de tahrik ederek Rumen gazetelerinde de Makedonya ahvaline dair yazılar yazdırmaktan geri durmamışlardı. Bu yazılar Romanya Kralının bile dikkatine çarpmıştı. Kraliçe (Elizabet) zaten, biraz evvel (Makedonyanın mazlum (!) kadınları) tarafından kendisine vaki olan himaye talebini unutmamıştı.

Bulgar profesörü «Miletiç» in gayretile bu sefer de Romanya Kralının nazarı dikkati celbedilmiş bulunuyordu. Bulgar muallimleri bu suretle Avrupanın bütün hükümdarlarına baş vurmuş ve hepsinin merhametini tahrike muvaffak olmuştu.

O zaman Bükreşte çıkan Romanya gazetesinde:

«Bulgarların hakkı vardır. Makedonya, Makedonyalıların olmalıdır. Türklerin orada, Makedonyalılara zulüm yapmaları, haklarını gasbetmeleri doğru değildir!»

Tarzında neşriyat yaptığını - orada sefirimiz ve sefaret memurlarımız bulunduğu halde - Babıâli ancak iki ay sonra haber alabilmişti.

Zaten bu müddet zarfında Bulgar muallimleri, işlerini bitirmiş ve Avrupa efkârı umumiyesini kendi lehlerine ve kendi davaları üzerine emaleye muvaffak olmuşlardı.

Bütün Avrupa gazeteleri:

«Makedonyaya muhtariyet verilmelidir. Bu, Makedonyalıların hakkıdır.»

Başlıklı yazılarla Bulgar davasını ve Makedonya muhtariyeti meselesini iyiden iyiye körükleyerek geri kalmamıştı.

İşin garip tarafı şu ki, böyle bir muhtariyete güya Osmanlı devleti de taraftar mış gibi, Selânikten Avrupaya bir Türk heyeti de gönderilmek cinneti gösterilmişti.

Hatta, bu heyete, Selânikliler, vali Hüseyin Kâzım Beyin - o sıra vazifesinden çekilmişti - riyaset etmesini ısrarla istemişlerdi. Kâzım Bey bu talebi reddetmiş, yerine eski adliye nazırı Halim Bey seçilmiş ve maalesef bu heyet, Makedonyaya muhtariyet verilmesi meselesini uyandırmak üzere Avrupaya gönderilmişti.

Bir milletin siyasi varlığı hiç bir devirde bu derece şunun bunun keyfine âlet olmamıştı.

Hevete riyaset den Halim Bey, İstanbuldan direktif istiyor. Dahiliye Nazırı kendisine:

«Size Selânikte bulunan (İttihat ve Terakki) merkezi umumisi talimat verecektir. Oraya müracaat edeniz!»

Cevabını veriyordu. (İttihat ve Terakki cemiyeti) nin umumî merkez azası, hükûmetin muvaffak olamadığı bir işle nasıl alâkadar olabilir ve bahusus Avrupaya çok mevsimsiz ve manasız olarak gidecek bu heyete ne gibi direktifler verbilirdi?

Heyet, Slânikte, İttihatçılarla kısa bir temastan sonra vola çıkmışsada, aradan çok geçmeden - her verde soğuk muamelelerle karşılanarak - hiç bir iş göremeden dönmüşü.

Türk milletinin haysiyeti, şerefi, hüsnü niyeti ile bu derece oynamak hakkını bu adamlara kim veriyordu?

Bütün bu dolaplardan, bu cahilâne ve manasız teşebbüslerden Türk milletinin haberi bile yoktu.

Bereket versin ki, Avrupalılar bunu biliyor ve görüyordu. Halim Bey Avrupadan döner dönmez, bir müddet Selânikte kalmış, İstanbulun davetine:

«Pek mahcup olduk. Kimseye çıkacak yüzümüz yok. Bu seyahati keşke yapmamalıydık. Rezil olduk..»

Tarzında cevap vermişti.

Bütün bu yüz kızartıcı idaresizlikler, her gün bir başka şekilde tecelli eden manasız ve faydasız teşebbüsler tevali edip duruyor, ve İttihat hükûmeti her gün hezimetten hezimete, mahcubiyetten mahcubiyete düşüyordu. Milletin ruhunu boğan müz'iç meseleler de bittabi birbirini takip ediyordu.

(Devamı var)

İstanbul Asliye Onuncu Hukuk Hâkimliğinden:

Hazinei maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Taksim Mezarlık sokak Talât bey apartmanı (5) numarada oturan Cafer Sadık ile Kızıltoprak Hacı Kâmil Efendi sokak (38) numarada Ahmet Nedim aleyhine ikame edilen alacak davasında müddeaaleyhlerden Cafer Sadık gösterilen adreste bulunamamış ve ikametgâhı da mechul bulunmuş olduğundan bu baptaki dava arzuhalinin on gün zarfında cevap vermek üzere on beş gün müddetle ilânen tebliğine mahkemece karar verilmiş olduğu ilân olunur. 940/496

Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır.
Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir.
Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimelerimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA — Kuruluş tarihi: 1915

Bayanlarımızı aylık üzüntülerinden Kurtaran gayet sıhhî ufak, yumuşak ve en ince elbiseler altında bile belli olmuyan

FEMİL ve BAĞI

Yeni ambalâj ve daha mütekâmil bir şekilde 8 lik ve 12 lik kutularda yeniden piyasaya çıkmıştır. Eczanelerde, tuhafiye ve parfümeri mağazalarında ve kadın berberlerinde hizmetlerine hazır olduğunu arzederiz.

DENTOL

DİŞ MACUNU

Mikropları yüzde 100 öldürür, dişleri temizler parlatır diş etlerini besler ve hastalanmalarına manî olur.

Her yerde DENTOL diş macununu ısrarla isteyiniz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Mevcut nümunesi mucibince «100» adet kıyım bıçağı müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 9/XII/940 pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümune sözü geçen şubede görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «11293»

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

İstanbul Asliye Ikinci Hukuk Hâkimliğinden:

Millî müdafaa Vekâleti tarafından Kadıköyünde Hünkâr imamı Kestane sokak 2 numarada Vehbi yine ayni hanede mukim Ayşe aleyhlerine açılan 520 liranın faiz ve muhakeme masrafları ve avukatlık ücretile birlikte müddeialeyhlerden tahsiline dair yenileme suretile açılan davanın yapılan duruşması sonunda müddeialeyhlerden Vehbinin 21/10/930 tarihli imzası noterden tasdikli taahhütname ile mektepten kaydının terkini halinde mekepte bulunduğu müddetçe almış olduğu maaşları bilâ kaydışart tesviye etmeği taahhüt etmis olmasına ve mumaileyhin mektep talimatnamesinin 12 inci maddesine tevfikan kaydının terkinine dair yüksek levazım mektebi muallimler heyetince 5/7/931 tarihinde verilen kararın kat'ileşmiş olduğu anlaşılmasına ve Vehbinin mektepte bulunduğu zamanda aldığı 10 aylık maaşının tutarının 520 lira olduğu mübrez kaydı resmî maaş bordroları muhteviyatile tahakkuk eylemesine ve mezkûr taahhütname mucibince Vehbinin bu parayı iadeyle mükellef bulunmasına binaen müddeabih 520 liranın davanın açıldığı 19 temmuz 933 tarihinden itibaren 100 de 5 faizle birlikte müddeialeyh Vehbiden tahsilile davacıya verilmesine ve diğer müddeialeyh Ayşenin taahhütnameye göre müsterek borclu ve müteselsil kefil vaziyetinde olmaması ve borçlar kanununun 486 cı maddesince gösterilen ahvalin hususu da iddia edilmemiş olması itibarile Ayşenin halen deyin ile mutalep olmıyacağından Ayse hakkındaki iddianın reddine ve 3073 kurus muhakeme masraflarının yarısının müddeialeyh Vehbiye ve varısının da davacıya tahmiline dair 9/11/938 tarihinde verilen karar ve bunu mutazammın hazinenin temyizini muhtevi arzuhal müddeialeyhlerin ikametgâhı hazıralarının mechuliyetine binaen usulün 141 inci ve müteakibi maddeleri mucibince kendilerine ilânen tebliğine ve ilân için de 20 gün müddet tayiyine mahkemece karar verilmiş ve ilâm ile temyiz arzuhallerinin birer suretleri mahkeme divanhanesine asılmı şolduğundan mezkûr arzuhal ve ilâm suretinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 34/345

Yeni Çıkan

Galata, Kürekçiler 35 - 37
Tel: 40834

İstanbul asliye ikinci ticaret mahkemesinden:

İstanbul limanına mensup Türk bandıralı Tengiz motörünün Fethiyeden İstanbula sefer ederken duçar olduğu deniz kazası hakkında tanzim ettiği raporun tasdikini motör kaptanı Mehmet kaptan istemekle, mahkemece naip huzurile şahitlerin 3/12/940 tarihine müsadif salı günü saat 13,30 da dinlenmelerine ve muhakemesinin de 4/12/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 13,30 da icrasına karar verilmiş olduğundan bu hâdise ile alâkalı bulunanların rapor alınırken bizzat bulunmaları veya bir vekil göndermeleri deniz ticaret kanununun 1065 inci M. hükmüne tevfikan ilân olunur. 940/283

Çabuk ve iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler.

EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, AĞIRLIK ve Baş dönmeleri

ve yemekten sonra bütün vücutte ve midede ağırlık hissederler.

Yemeklerden bir saat sonra birer tatlı kaşığı MAZON alınırsa HAZIMSIZLIĞI MİDE, EKŞİLİK ve YANMALARINI ve BARSAKLARI yakan zehirleri giderir.

Sabahları aç karnına alınırsa İNKIBAZI defeder. Şeker hastalığı olanlar bile korkusuz alabilirler.

Mazon isim ve Horos markasına dikkat.

Gayrimenkul satışı

Sultanahmet 3 üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden

Yusuf Nuri ve Nejat Fikret ve Müfide, ve Mazhar Şevket ve Nemide Şevket ve Fahire ve Ülken ve Tuğrulun şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları İstanbul Beyazıtta eski Emin bey Saraç İshak ve yeni Tavşantaşı Dibekli cami caddesinde eski 8 ve yeni 12 kapı ve 687 ada ve parsel numaralı 300 metre murabbaı sahasında enkaz halinde bir bap hanenin, izalei şuyuu zımmında fürutuna takarrür ederek müzayedeye vazolunmuştur..

Heyeti umumiyesinin kıymeti muhammenesi 1000 liradır.

Birinci açık arttırması 24/12/940 tarihine müsadif salı günü saat 10 dan 12 ye kadar icra kılınacaktır. Kıymeti muhammenesinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihalei kat'iyesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttıranın üzerinde ahhüdü baki kalmak üzere on gün müddetle tecdit edilerek ikinci açık arttırması 3/1/941 tarihine müsadif cuma günü saat ondan on ikiye kadar icra olunacak ve o gün en çok arttırana ihale edilecektir. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların işbu gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masraflara dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile on beş gün içinde bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Müterakim bilûmum vergiler borçlar nisbetinde hissedarlara ve tellâliye ve vakıflar kanunu mucibince verilmesi lâzım gelen yüzde senelik, taviz bedeli ve ihale pulu ve tapu masrafları müşteriye aittir.

Satış peşin para ile ve tapu kaydı mucibince ve icra ve iflâs kanununa tevfikan icra edilir.

Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesinde talik olunmuştur.

Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini hâmilen o gün ve saatte İstanbul Sultanahmette tapu binasının alt katında dairei mahsusasında Sultanahmet üçüncü sulh hukuk mahkemesi başkâtibetine 940/33 numara ile müracaatları ilân olunur. 940/33

MAKSİM

Alaturka Kısmında

SAFİYE

Muhteşem büyük saz, Zengin Varyete Pek yakında

Havay Adalarında Bir Gece

Revü Operet, Yazan Ziya Şakir, Beste Şefik

Rejisör: S. Attila

DİKKAT: Saz Her akşam 6 da başlıyacaktır.

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 700 masa 300 duvar ki cem'an bin otomatik telefon kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «20,000» muvakkat teminat 1500 lira olup eksiltmesi 10/1/941 cuma günü saat «16» da Ankarada Evkaf apartman P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubile kanunî vesaiki ve teklifi muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «15» e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada Evkaf apartmanında P. T. T. Levazım İstanbulda yeni Valide handa P. T. T. levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. «7522» «10626»

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen kıymeti Lira	Kr.	
1068	40	Beyoğlunda Kuloğlu mahallesinin Külhan sokağında 18 sayılı ahşap hane.
629	56	Feruzağa mahalesinin Türk gücü sokağında eski 23 sayılı 49 metre 50 santim arsa.
523	94	Boğaziçinde Sarıyer mahallesinin Hacı kaptan sokağında eski 19 yeni 12 sayılı ahşap hane.

Yukarıda yazılı gayrimenkullerin mülkiyetleri peşin para ile satışları 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhalesi 29/11/940 cuma günü saat 15 dedir. İsteklilerin Vakıf Akar ve mahlûller kalemine müracaatları. (10795)

Her şey taklit edilebilir amma

Bir buçuk asırdanberi tek rakibi çıkmayan meşhur

HACI BEKİR

Mamulâtı müstesna

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 55 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Hızır Reis Hayrettin paşa oldu

Görülüyor ki, meşhur Anderya Dorya Avrupa devletleri donanmalarından mürekkep bir sürü ile dolaşırken ne Hızır Reisin üzerine ve ne de Türk donanmasına karşı duramıyordu. Oradan oraya kaçıyordu.

Hızır Reis Telmesan hâkiminin son hareketini kahirane kırdıktan sonra derhal Cezaire gelerek on beş gemiden mürekkep bir donanma ile İspanya sahillerini yaktırdı.

Anderya Dorya donanmasından sahilleri muhafaza için dolaşan on beş parça gemiye rasgelen Türk kaptanları derhal hasımlarının üzerine atıldılar. Vukua gelen kanlı bir muharebede Anderyanın bu sahil muhafazasına bıraktığı donanmayı kâmilen zaptettiler ve Cezaire getirdiler.

Avusturya muharebesinde muzafferiyet Osmanlılarda kalmıştı. Bu sebeple imparator beşinci Şarlin müslümanlar hakkındaki kin ve adaveti bir kat daha şiddet kesbetmişti.

Artık İspanyada sakin olan ehli islâma etmedik bir hakaret bırakmamış ve engizisyon mezalimine düçar edilmedik kimse kalmamıştı.

Bu sebeple islâm efkârı galeyana geldi. Namus ve hayatlarını kurtarmak, dinlerinin muhafazası kavıtlarına düşerek bir alay mağdurin bir dağa arka vererek küffarın tecavüzlerine karşı müdafaa etmek kaygısına düştüler.

Fakat ehli islâmın adetleri azdı. Hasımlarına karşı gelemiyeceklerini biliyorlardı.

Hızır Reisin namı oralarda şöhret almıştı. Ehli islâm kendilerine yardım için Hızır Reise haber yolladılar.

Bunun üzerine Hızır Reis ehli islâmı küffarın elinden halâs etmek için Endülüs yakasına otuz altı harp gemisile beraber asker yolladı.

Hızır Reisin Gönderdiği gemilerden karaya bin kişi fedaî çıkarıldı. Bu bin Türk fedaisi küllî yetli düşman kuvvetlerini tarumar etti ve ehli islâmı gemilere yükledi.

Bin fedaî ehli islâm gemilere yükleninciye kadar düşmanla çarpıştı. Gemiler yedi kere sefer yapıp islâmları aldı. Bu yedi kere sefer esnasında bin fedaî çarpıştı.

Ehli islâm Afrika yakasına geçirildiler ve bu taraflara yerleştirildiler. Bu son vukuattan sonra Hızır Reis padişahın emrile İstanbula hareket etti.

Hızır Reis İstanbula gelirken yerine Hadım Hasan Bey isminde bir dilâveri vekil bıraktı.

BARBAROSUN TUNUS SEFERİ

İstanbula gelen Hızır Reis, Hayrettin paşa olmuştu. Kaptanı derya idi.

Hayrettin paşa, kaptanı deryalık makamına çıktığı zamanlar kaptan paşalık bahriye vekilliği demek olmayıp bir nevi ordu seraskerliğine mukabil deniz başkumandanlığı demek olduğuna ve bir iyi kaptan paşa olmak için İstanbulca devlet dairelerinin resmî muamelâtına vukuf lâzım olmayıp deniz sanayiinde mehareti tamme ve muharebe emrinde şecaati kâmile lâzım olarak bunlar ise Barbaros Hayrettin paşada haddinden fazla mevcut bulunduğundan padişah, Osmanlı imparatorluğunun en birinci kaptan paşalarından addolunmak üzere tayin etmişti.

Barbaros, kaptanı deryalık makamına geçer geçmez gemileri tamir ve yeniden gemiler inşasına başlıyarak az vakit zarfında altmış bir kıt'a büyük ve küçük gemiler meydana çıkarıp kendisinin getirdiği on sekiz kadirga ile beş diğer gönüllü korsan gemisinden mürekkep olmak üzere teçhizatı mükemmel seksen dört kıt'a harp gemisinden ibaret bir donanma ile (H. 941) senesi baharında Akdenize çıktı.

Barbaros en evvel Mesina Boğazının şark sahilleri üzerinde İtalya müstahkem mevkilerinden Rejyo kalesini almak istedi.

Fakat, İtalyanlar kaleyi boşaltıp içerilere kaçmışlardı. Kaleyi boş buldu.

Ondan sonra Santaluksa kalesine gelip hücum etti. Top ateşile kaleyi yıktı. Sekiz bin esir aldı. Birçok mal iğtinam eyledi.

Barbaros artık kuvvetini bulmuştu. Koca Türk imparatorluğunun zengin hazinelerine sahipti. Elindeki donanma bir korsan donanması değil, koca bir imparatorluk donanması idi.

(Devamı var)

ODEON

Yeni çıkan plâklar

SADİ YAVER ATAMAN

VE AZİZE TÖZEN

270381 No. OKKALI HACERİM Çankırı Varyantı ODUNCULAR

SADİ YAVER ATAMAN

270396 No. KAYADAN İNER AKREP Oyun havası YÂRİM CITIRDAK Kastamonu Varyantı

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
Basıldığıyer: SON TELGRAF Matbaası